

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՎՈՂ ՈՒՍՈՒՑՉԻ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱՆ՝ ՈՒսուցչի նախապատրաստումը դասապրոցեւին

ԿԱՏԱՐՈՂ՝

HOME

[Выберите дату]

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ.....
..... 3.

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ԱԿՆԱՐԿ.....
..... 5

Գլուխ 1

ՈՒՍՈՒՑՁԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ

ՓՈՒԼՅԵՐԸ.....
..... 6

Գլուխ 2

ԴԱՍԻՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՎԵԼՅՈՒ ՄԵՐ

ՓՈՐՁԻՑ..... 9

Գլուխ 3

ՈՒՍՈՒՑԻՉԸ ՈՐՊԵՍ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՀԻՄՆԱՔԱՐ ԵՎ ԱՐԺԵՀԱՄԱԿԱՐԳԻ
ՁԵՎԱՎՈՐՈՂ..... 13

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ.....
..... 16

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

ՑԱՆԿ.....
..... 17

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՅԻՆ ԵՐԲԵՔ ՄԻ՝ ՍՈՎՈՐԵՑՐԵՔ ԱՅՆ, ԻՆՉՈՒՄ ԻՆՔՆԵՐԴ ՎՍՏԱՀ ՁԵՔ:

Ջ. ՌԵՍԿԻՆ

Ամեն դարաշրջան իր խնդիրներն ու պահանջներն է թելադրում դպրոցին: Կրթական նոր ֆազաֆականությամբ կարևորվում է ուսուցչի դերը՝ որպես բովանդակության մշակողի, որպես նորարարի: Կրթակարգը ուսուցչի գործունեության ուղեկիցն է լինելու: Մեծանում է ուսուցչի պատասխանատվությունը: Նա իր մեթոդական պատրաստականությունն ու գիտելիքները հարստացնելու խնդիր ունի: Նա պետք է ապահովի պետության ակնկալիքները հանրակրթությունից:

Ուսուցիչն իր աշխատանքին զուգահեռ պարբերաբար վերապատրաստվելու, մասնագիտական նորություններին և դասավանդման նոր մեթոդներին ու ռազմավարություններին ծանոթանալու հնարավորություն պիտի ստանա:

Յուրաֆանչյուր մանկավարժի խնդիրն է զարգացնել սովորողների գեղագիտական հաշակը, հաղորդակցային ունակությունները, սովորեցնել զգալ արվեստի ստեղծագործությունների կատարելությունն ու ներդաշենակությունը, գրասիրտ, զգայուն վերաբերմունք դաստիարակել շրջապատի նկատմամբ: Այդպիսի հատկանիշների զարգացումը նշանակում է հաղորդակցում համամարդկային մշակույթին և նրա դրսևորումներին՝ գիտական հետազոտման մշակույթին, գործունեության մշակույթին, գեղագիտական մշակույթին, միջանձնային հաղորդակցման մշակույթին, վարքի մշակույթին և այլն:

Հետազոտական աշխատանքի նպատակն է՝ բացահայտել ուսուցչի դասադրոցեսին նախապատրաստվելու էությունն ու կարևորությունը:

Հետազոտության խնդիրներն են՝

- Ուսումնասիրել թեմային առնչվող գիտաուսումնական , գիտամանկավարժական և գիտամեթոդական գրականությունը,

- Ներկայացնել դասին պատրաստվելու կարևորությունը , գրանցել արդյունքները,
- Համեմատել դասին նախապատրաստված ուսուցչի հաջողությունները և հաշվի առնել այն, թե կգրանցեր արդյո՞ք այդպիսի հաջողություններ այն ուսուցիչը, ով դասին նախապատրաստված չէր:
- Սահմանել դասին նախապատրաստված ուսուցչի ֆայլերը:

Վերջին տարիներին կրթության բովանդակության և նպատակների յուրացման առումով հսկայաձավալ նորարարություններ և առաջարկություններ են արվել տարբեր երկրների և միջազգային կրթական կառույցների կողմից, մշակվել և ներդրվել են ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպման առավել արդյունավետ եղանակներ, սովորողների ուսումնական կարողությունների խթանման նոր հնարավորություններ:

Մանկավարժական գործունեությունը բարդ և բազմաբաղադրիչ է, որի արդյունավետությունը մեծապես պայմանավորված է ուսուցչի վարպետությամբ, մասնագիտական որակներով և հաղորդակցական կարողությունների տիրապետման մակարդակով: Ն. Վ. Կուզմինան նշում է, որ բազմաբաղադրիչ մասնավորապես կարևորում է երեքը՝ կառուցվածքայինը, մեթոդականը և սոցիալ- հոգեբանականը: Ընդ որում՝ վերջիններս բնութագրում են մանկավարժական գործընթացի ներքին կառուցվածքը: Դրանց միասնությունն ու փոփոխակցվածությունը հնարավորություն են տալիս ամբողջական ձևով իրականացնել մանկավարժական համակարգի ծրագրավորված խնդիրները: Այդ միասնության մեջ հիմնախնդրի լուծման իմաստով գլխավորը սոցիալ-մանկավարժական բաղադրիչն է՝ մանկավարժական հաղորդակցումը, որն ապահովում է մյուս երկու բաղադրիչների իրականացումը: Մանկավարժական գործունեությունը անթիվ ստանդարտ և ոչ ստանդարտ մանկավարժական խնդիրների լուծման գործընթաց է: Մանկավարժական խնդիրների առարկան կարող են լինել աշակերտների գիտելիքները, նրանց անհատական-գործնական որակները, հարաբերությունները և այլ այնպիսի բնորոշումները, որոնք հակված են որակական և ֆանտիկական փոփոխությունների: Օրինակ՝ մանկավարժական խնդրի առաջացման ժամանակ, երբ անհրաժեշտ է լինում բացատրել նոր նյութ, մանկավարժը վերլուծում է իրավիճակը, փնտրում է բացատրելու հնարավոր տարբերակներ, ընտրում է արդյունավետ մեթոդներ, այնուհետև իրականացնում է մանկավարժական գործողություններ:

Գլուխ 1

ՈՒՍՈՒՑՉԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏԱԿԱՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՓՈԽՆԵՐԸ

Նախապատրաստական փուլում ,մինչև նոր ուսումնական տարին սկսվելը, ուսուցիչը պարտադիր կարգով ուսումնասիրում է ուսումնական ծրագրերը, ժամանակակից մանկավարժական, հոգեբանական գրականությունը, մեթոդական ձեռնարկները, լրացուցիչ գրականությունը , ժամանակակից

մանկավարժական, հոգեբանական գրականությունը, մեթոդական ձեռնարկները, առաջավոր մանկավարժների փորձը, բազմահմուտ ուսուցիչների կազմած թեմատիկ պլանավորումները:

Եվ ահա այդ ամենից հետո, ուսուցիչը, դեռևս օգոստոս ամսի կեսերին , կազմում է իր սեփական թեմատիկ պլանը, որոշակիացնում յուրաքանչյուր դասի տեղը թեմատիկ պլանում:

Հիմն ընդունելով թեմատիկ պլանը, ուսուցիչը կազմում է օրացուցային պլանը, ուր ծրագրային նյութերը բաշխում է ուստարվա կամ կիսամյակի ամիսների, շաբաթների, օրերի վրա , նշում է դրանց իրացման ժամկետները:

Այսպիսով, ավարտվում է ուսուցչի գործունեության նախապատրաստական փուլը: Սկսվում է նոր ուսումնական տարին: Դրա հետ մեկտեղ սկսվում է նաև ուսուցչի ուսումնական գործունեության կատարողական փուլը:

Կատարողական փուլում հիմնականը, գլխավորը դասի նախապատրաստումն է: Ուսուցիչն ինչպե՞ս է նախապատրաստում տվյալ դասը. ուսումնասիրում է դասագրքի համապատասխան տեքստը , ինչպես հարկն է յուրացնում է տեքստի բովանդակությունը, ձևավորում է գլխավոր հասկացությունները: Տեքստում առանձնացնում է առանցքային, հիմնարար մասերը, դուրս է գրում բարդ բառերը, տերմինները, դրանք ստուգաբանում է բառարաններով, իր համար դարձնում հասկանալի: Վերացարկում է տեքստի շարադրանքում եղած վաստերը, տվյալները, իրադարձությունները , բանաձևը, ֆորմուլաները, հայտնաբերում դրանց հասկանիչները: Սինթեզում է տեքստում եղած երևույթները, առարկաները, գործընթացները, ի հայտ բերում դրանց ներքին և արտաքին կապերը, կախումներ ու փոխկապակցություններ: Լրացուցիչ գրականությունից, սկզբնաղբյուրներից ֆազում է դասագրքի տեքստին համապատասխանող մտքերը, տվյալները: Որոշում է , թե միջառարկայական , միջգիտական ինչ կապեր է օգտագործելու ուսումնական նյութը բացատրելու ժամանակ: Պրոբլեմային ի՞նչ առաջադրանքներ է տալու աշակերտների ճանաչողական ակտիվությունը զարգացնելու համար: Մտովի որոշում է տվյալ դասին օգտագործվելիք դիտագնական պարագաները, ուսուցման տեխնիկական միջոցները և այլն , : Այս ամենից հետո, ուսուցիչն իրեն փորձարկում է տվյալ դասանյութը պատմում է, բացատրում , պարզաբանում , իրագործում իր բոլոր նախատեսումները:

Այնուհետև հարկավոր է կազմել օրվա դասի պլանը:

Օրվա դասի պլանում, մեր համոզմամբ, արտահայտվում են հետևյալ տարրերը.

Դասի անցկացման օրը, ամսաթիվը, թվականը, թեմատիկ պլանում եղած նրա համարը, դասարանը, դասի կազմակերպման և անցկացման տեղը, թեմայի անվանումը, կրթական , դաստիարակչական և զարգացման

խնդիրները, դասի կառուցվածքի բաղադրամասերը , դասի իրար հաջորդող փուլերը, ըստ փուլերի ժամանակի բաշխումը, ուսումնական նյութի , դասի կառավարման միջոցները, տնային հանձնարարությունները¹:

Սկսնակ ուսուցիչը անպայման պետք է գրի ընդարձակ դասի պլան ' մանրամասն նկարագրելով դասի բովանդակությունն ու ընթացքը: Նա պետք է ֆայլ առ ֆայլ նկարագրի դասն ամբողջությամբ, նույնիսկ այն, թե քանի հոգու պետք է դաս հարցնի և ինչ հարցեր պետք է տա, քանի թույլ պետք է տևի դասի այս կամ այն փուլը:

Փորձառու և հմուտ ուսուցիչը կազմում է համառոտ դասի պլան:

Ա. Ամիրջանյան, Ա. Ս. Սահակյան, Մանկավարժություն, Երևան , 2005, էջ 203,

Առանձին մանկավարժներ գտնում են, որ հմուտ և իր գործի գիտակ մանկավարժը կարող է դասի պլան չկազմել: Մենք գտնում ենք, որ բոլոր ուսուցիչները պետք է նախապես պատրաստվեն դասին, իսկ դասի պլանը նպաստում է դրան , քանզի ունի կիողմնորոշիչ դեր , այն ապահովում է դասի կազմակերպվածությունը, ուսուցչի անխալ գործունեությունը:

Դասին պետք է նախապատրաստվի առաջին հերթին ուսուցիչը և նա էլ պետք է աշակերտներին նախապատրաստի այդ օրվա դասին: Այդ օրվա դասի հաջողությունն ու անդյունավետությունը կախված է նաև աշակերտների դասին նախապատրաստվելուց, որը ենթադրում է.

- 1 աշակերտների ծանոթությունը առաջիկա ուսումնասիրության ենթակա նյութերին,
2. նույն նյութին առնչվող լրացուցիչ գրականության ուսումնասիրություն և կոնսպեկտավորում,
3. որոնումների կազմակերպում,
4. լրբարատորային , ուսումնական կաբինետներում փորձերի դնում, արդյունքների վերլուծություն և ամփոփում,
5. ուսուցչի կողմից տրվող տնային առաջադրանքների մասնակի կատարում և այլն:

Այս ամենն. անշուշտ, հնարավորություն կընձեռեն աշակերտներին ավելի նպատակալաց գործողություն ծավալել բոլոր այն դասերին, որոնք արդեն ծանոթ են: Այսպիսի գործունեությունը սովորողների մեջ կառաջացնի ուսումնառիվելիք նյութերի նկատմամբ տրամադրվածություն, հետաքրքրություն: Իսկ մոտիվացիան, մեր խորին համոզմամբ, մեծ նշանակություն և դեր է խաղում դասապրոցեսի ժամանակ:

Գլուխ 2

ԴԱՍԻՆ ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՎԵԼՈՒ ՄԵՐ ՓՈՐՁԻՑ

Մենք գտնում ենք, որ ուսուցիչը պետք է ունենա.

1) իր աշխատանքը ծրագրելու կարողություն, այդ թվում՝

ա) առանձին դասընթացների, թեմատիկ միավորների և դասերի պլաններ մշակելու,

բ) ուսումնական գործընթացն արդյունավետ պլանավորելու,

գ) արդյունավետ ուսուցման համար ինֆնուրույն կամ գործընկերների հետ միասին ուսումնական նյութեր ստեղծելու:

2) ուսուցման գործընթացն արդյունավետ իրականացնելու կարողություն, այդ թվում՝

ա) անհատականացված ուսուցում իրականացնելու

բ) սովորողի տարիքային, հոգեբանական և կազմաբնախոսային առանձնահատկությունները, անհատական և խմբային գործունեության շարժառիթներն ու վարքագիծը հաշվի առնելու,

գ) կրթության բովանդակության յուրացումն ապահովող ուսուցման ժամանակակից մեթոդներ և հնարներ ներդրելու,

դ) ուսուցման համար բարենպաստ սոցիալ-հոգեբանական միջավայր ստեղծելու:

0. Գնահատման կարողություն այդ թվում՝

ա) սովորողի առաջադիմության գնահատումը՝ դիտարկելով գնահատումը որպես սովորողի շարունակական զարգացումն ապահովող միջոց:

0. Անդրադարձ (ռեֆլեքսիա) կատարելու կարողություն, այդ թվում՝

ա) ուսուցման և դաստիարակության գործընթացին մշտական անդրադարձ կատարելու, սեփական աշխատանքի արդյունքները շարունակաբար գնահատելու, սեփական պլանները վերանայելու:

5) մասնագիտական զարգացման կարողություն, այդ թվում՝

ա) ինֆուորյուն և գործընկերների հետ մասնագիտական նպատակային հետազոտություններ կատարելու, ամփոփելու և եզրակացություններ ներկայացնելու,

բ) սեփական մասնագիտական զարգացումը պլանավորելու և իրականացնելու:

Ուսուցչի գործունեությունը բարդ է և աշխատատար: Ուսուցչի մասին խոսելիս սովորաբար կարևորվում է նրա դերը հասարակության մեջ բարեփոխումներ իրականացնելու, մարդասիրական արժեքներ կրելու և դրանք սովորողներին փոխանցելու տեսանկյունից:

Մասնագիտական գրականության մեջ հաճախ է նշվում ուսուցչի անձնային, մասնագիտական որակների կարևորությունը: Հատկապես ընդգծվում են դասավանդվող առարկայի և երեխաների հոգեբանական առանձնահատկությունների իմացությունը, դասավանդման արվեստը և մանկավարժական տակտը, ուսուցչի անձնային բարոյական, կամային որակները, ինչպիսիք են գուսպ, ազնիվ, ուշադիր լինելը, բարեխոհությունը, նրբանկատությունը, երեխաների նկատմամբ ունեցած սերը և այլն:

Ըստ ժամանակակից մանկավարժական մոտեցումների՝ ուսուցչին ներկայացվող պահանջների մեջ կարող է հանդիպել այսպիսի բնորոշումների.

- որոշում կայացնող,
- ուսուցմանն աջակցող (ֆասիլիտատոր)
- ուսուցման գործընթացին հետևող,
- ուսուցման ընթացքը գնահատող,
- անձնական օրինակ ծառայող:

Ուսուցչի մասնագիտական որակները բնորոշվում են նաև այլ տեսանկյունից՝

● Արդարացի և անաչառ լինելը: Իր գործունեության ընթացքում ուսուցիչը պարբերաբար գնահատում է աշակերտներին և գնահատելիս ուսուցչի արդարացի լինելը ունի նաև դաստիարակչական նշանակություն:

● Պահանջկոտությունը, որը դրսևորվում է և՛ իր, և՛ իր աշակերտների նկատմամբ:

● Հումորի զգացումը: Իզուր չի ասվում, որ ուրախ և աշխույժ ուսուցիչն ավելի լավ է ուսուցանում, քան մռայլ ուսուցիչը: Հումորի զգացում ունեցող ուսուցիչը դասարանում ստեղծում է անմիջական, անկաշիտ և բարյացակամ մթնոլորտ:

● Մանկավարժական տակտը: Այն աշակերտների նկատմամբ բարեկիրթ, չափավոր վերաբերմունքի դրսևորումն է, որի հիմնաբարը աշակերտի անձի նկատմամբ ունեցած հարգանքն է:

Ժամանակակից մանկավարժական գրականության մեջ նշվում է հաև ուսուցչին ներկայացվող մի շարք պահանջներ, ըստ որի ուսուցիչը պետք է՝

- ունենա աշխարհայացքային կողմնորոշում և հոգևոր բարձր արժեքներ.
- աշակերտի մեջ ձևավորի ամբողջ կյանքի ընթացքում սովորելու անհրաժեշտության գիտակցումը.
- գիտակցի, որ ինքը դպրոցի անբաժան մասն է.
- ունենա անձնական պատասխանատվության զգացում.
- ունակ լինի մարդկանց մեջ տեսնելու անհատին.
- ունենա հաղորդակցման հմտություն.
- ցուցաբերի համագործակցային մոտեցում.
- ունենա դեկլարացիայի հմտություններ.
- տիրապետի տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին և դրանք օգտագործի դասադասարանի արդյունավետության բարձրացման նպատակով:

Մենք տեսնում ենք մի շարք էական և կարևոր կետեր, որոնք իրականացնելու համար ուսուցիչը պետք է նախապատրաստված լինի դասին:

Դասին նախապատրաստված լինելը դասի արդյունավետության բարձրացման հիմնական ուղիներից է, իսկ ժամանակակից դասի արդյունավետության բարձրացումը ենթադրում է մի շարք ուղիների գործադրում, իսկ դրանցից առաջինն ու կարևորը՝ ուսուցչի պրոֆեսիոնալ նախապատրաստվածությունն է: Ուսուցիչը պետք է սիրի իր մանուկագիտությունը, սիրի երեխաներին, խորապես իմանա իր կողմից դասավանդվող ուսումնական առարկայի գիտական գիտելիքների մանրամասները, հարակից առարկաների հիմունքները: Ունենա մանկավարժական, հոգեբանական մեթոդական հարուստ գիտելիքներ, լինի համակողմանի զարգացած, դաստիարակված, լայն մտահորիզոն ունեցող անձնավորություն: Օժտված լինի բարոյական բարձր որակներով: Իր մեջ մարմնավորի իսկական ուսուցչի կերպարը: Հասկանալի է, որ առանց այս ամենի անհնար է ապահովել դասի բարձր արդյունավետությունը:

Գլուխ 3

ՈՒՍՈՒՑԻՉԸ ՈՐՊԵՍ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՀԻՄՆԱՔԱՐ ԵՎ ԱՐԺԵՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՁԵՎԱՎՈՐՈՂ

Ուսուցիչն է մանկավարժական մշակույթի հիմնաքարը և արժեհամակարգ ձևավորողը, ուրեմն նա պետք է ունենա անհրաժեշտ գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ, որն էլ սկսվում է մանկավարժական կողմնորոշումից:

Մարդկության կողմից ստեղծված նյութական և հոգևոր արժեքներն իրենց արտացոլումն են գտնում կրթության և դաստիարակության բովանդակության մեջ, մանկավարժի ստեղծագործական գործունեության միջոցներում: Մանկավարժական մշակույթը ընդհանուր մշակույթի մի մասն է, այդ մասին ժամանակին գրել են Յան Ամոս Կոմենսկին, Մ. Վ. Լոմոնոսովը, Կ. Դ. Ուշինսկին: Ըստ Վ. Ա. Սուխոմլինսկու՝ մանկավարժական մշակույթի մեջ պետք է առանձնացնել հետևյալ բաղադրիչները՝

- մարդասիրությունը, աշակերտի մտքին և սրտին անմիջականորեն դիմելը,

- իր առարկայի խոր իմացությունը, մանկավարժական գործընթացի բոլոր նրբություններին տիրապետելու ունակությունը, մանկավարժի հուզականությունը, զգայունակությունը, զգացմունքայնությունը,

- գործունեության տարբեր ձևերում երեխայի անհատական, տարիքային, հոգեբանական առանձնահատկությունների ուսումնասիրման մեթոդների հարստությունն ու բազմազանությունը,

- մանկավարժի ստեղծագործական լաբորատորիայի առկայությունը,

- մանկավարժի գործունեության մեջ հոգեբանական ամուր հիմքը,

- ուսուցչի լեզվական մշակույթը, խոսքի մտաշեղիությունը, տրամաբանությունը, դիտողականությունը, ինքնավերահսկումը, արտահայտչամիջոցների հղիվածությունը¹: Մանկավարժի վարքը ուսուցչի անհատական մանկավարժական մշակույթի դրսևորումն է: Մանկավարժական մշակույթը այն հիմնաքարն է, որի վրա ձևավորվում է ուսուցչի մանկավարժական վարպետությունը: Մանկավարժական մշակույթի կառուցվածքը բազմաճյուղ է և ներառում է բարոյական տեսանկյուններ, անձի հոգևոր ներաշխարհի դրսևորման միջոցները հաղորդակցման և գործունեության մեջ: Ապագա մանկավարժի արտաքին և ներքին մշակույթի փոխադարձ կապը նպաստում է մասնագիտական իդեալի վերաբերյալ պատկերացումների որոշակիացմանը, այդ իդեալին հասնելու ուղիների որոնմանը: Մանկավարժական մշակույթը մի կողմից ըմբռնվում է որպես ուսուցչի հոգևոր-բարոյական մշակույթ, մանկավարժական գործունեության մշակույթ (նպատակ-միջոցներ-արդյունք-վերլուծություն), մտածողության, ստեղծագործական մշակույթ, գործունեության մեջ ինքնարտահայտման և անդրադարձ կատարելու ունակության, երեխային հոգեբանամանկավարժական աջակցության մշակույթ:

¹ Сухумлинский В. А., *Избранные педагогические сочинения в 3 т., т. 1, стр. 87,*

Այսպիսով՝ մանկավարժական մշակույթը ձևավորվում և զարգանում է ընդհանուր մշակույթի հիման վրա: Այն հոգեբանամանկավարժական համոզմունքների և վարպետության, ընդհանուր զարգացման և մասնագիտական-մանկավարժական հատկանիշների միասնությունն է: Միաժամանակ մանկավարժական մշակույթը տարբեր «մշակույթների» իմացական, հաղորդակցական, մեթոդաբանական, խոսքի զարգացման և այլն, պարզագույն հանրագումար չէ: Դա ամբողջական կրթություն է, որը դրսևորվում է մի կողմից՝ որպես ուսուցչի մանկավարժական վարպետության բաղադրիչ, մյուս կողմից՝ որպես մանկավարժական վարպետության ձևավորման գործընթացում ձեռք բերված արժեք:

Հասարակության որակը կախված է զարգացած, կրթված անհատներից, որոնք պետք է կազմեն հասարակության բովանդակային կորիզը, պետք է պատասխանատու և ծանրակշիռ լինեն ոչ միայն իրենց մասնավոր կյանքի ու կյանքի որակի համար՝ անհաղորդ ու անտարբեր մնալով հասարակությանը և ազգային խնդիրներին, այլև պետք է լինեն ակադեմիական հիմնարար գիտելիքներով զինված, մեր ժամանակների նորագույն ձեռքբերումներին ֆաջատեղյակ, ազգային գործուն և առաջ մղող, մարդկային բարձր արժանապատվությամբ և շքանշանությամբ օժտված առաջնորդներ, որոնք կհամալրեն հանրային կյանքի բոլոր բնագավառները:

Բարեփոխությունների աներջելի ընթացքը ժամանակակից կրթական համակարգի առանձնահատկությունն է: Կրթական ոչ մի համակարգ չի կարող արդյունավետ գործել համաշխարհային կրթական գործընթացներից դուրս և այդ ամենից մեկուսացած: Գիտության, տեխնիկայի աննախագեղ առաջընթացը նոր մտեցումներ ու պահանջներ է սահմանում նաև կրթամեթոդաբանական ոլորտի համար:

Օրվա հրամայականն են դառնում ուսուցման նոր մեթոդների որոնման, կրթության բովանդակության նորացմանը միտված աշխատանքները: Անընդհատ փոփոխվող աշխատանքային միջավայրում, արագորեն վերակազմավորվող աշխատառուկայում ավելի ու ավելի է կարևորվում որակյալ ուսուցման և որակյալ մասնագետների պահանջը, ինչը բնականորեն նպաստում է հանրակրթության դերի բարձրացմանը: Կրթությունը դառնում է հասարակության զարգացման խթանիչ ուժ՝ միաժամանակ ապահովելով նաև մարդկային համակեցության ներդաշնակ պայմաններ հասարակության բոլոր շերտերի համար: Հանրակրթության ոլորտում տեղի ունեցող համակարգային փոփոխությունները, որոնք պայմանավորված են համաշխարհային զարգացումներով, ենթադրում են ուսուցման ավանդական մոտեցումների վերանայում և վերաիմաստավորում, կրթության ոլորտում ազգային առանձնահատկությունների և միջազգային փորձի արդյունավետ համադրում: Այս 2 պայմաններում արդեն կարևոր խնդիր է դառնում պետական-ազգային մտածողություն ունեցող և կյանքի արագընթաց զարգացումներին հարմարակից անհատի ձևավորումը, ինչի իրականացմանն էլ պետք է ուղղված լինի կրթական ֆազակականությունը: Բայց նախ և առաջ ուսուցիչն ինքը պետք է լինի այդպիսին: Անդրադառնալով ուսուցչի կերպարին և դերին:

Ուսուցչի համար կարևոր է իր պրակտիկ գործունեության վերլուծության, կատարելագործման, ինքնագարգացման, շարունակական կրթության համար գիտամանկավարժական տեսական գիտելիքներից օգտվելու կարողությունը:

Տեսությունը, որը չի հիմնվում պրակտիկայի վրա, անհիմն է, և կրում է մտահայեցողական բնույթ: Մանկավարժական հետազոտությունը ինքնանպատակ չէ, այն պետք է արտացոլի առաջավոր փորձը, ստուգվի պրակտիկայում և նպաստի ուսումնադաստիարակչական խնդիրների լուծմանը: Առանց պրակտիկ գործունեության խոր և համակողմանի վերլուծության անհնար է նախանշել ուսումնադաստիարակչական գործընթացի զարգացման ուղիները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Մանկավարժական գործունեությունը բարդ և բազմաբաղադրիչ է, որի արդյունավետությունը մեծապես պայմանավորված է ուսուցչի վարպետությամբ, մասնագիտական որակներով, հաղորդակցական կարողությունների տիրապետման մակարդակով և, իհարկե, դասի պատրաստվածության մակարդակով:
- Դասապրոցեսին նախապատրաստվելը մանկավարժական հմտություն է պահանջում, որի հիմքը մասնագիտական գիտելիքների ձեռքբերումն է:
- Դասի արդյունավետության բարձրացման միջոցներից մեկն է ուսուցչի դասին նախապատրաստվելը:
- Դասի պլան գրելը պարտադիր է թե՛ սկսնակ և թե՛ հմուտ ուսուցիչների համար, ինչը դասին պատրաստված լինելու գլխավոր ապացույցն է:
- Դասապրոցեսին նախապատրաստվելը սկսվում է ուսումնական տարին չսկսված :

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

Ամիրջանյան Ա. , Ա. Ս. Սահակյան, Մանկավարժություն, Երևան , 2005,

ԳՅուլամիրյան Ջ. , Մայրենիի տարրական ուսուցման մեթոդիկա, Երևան, 2015

Сухумлинский В. А., Избранные педагогические сочинения в 3 т., т. 1,

Железовская Г. И., Формирование педагогической интеллектуальной культуры // Педагогика, 1995, № 2,

Ушинский К. Д., Педагогика, М. , 2019: